

// *I dag er protesen en naturlig del af mig, og jeg har faktisk ikke ret mange begrænsninger i, hvad jeg kan gøre, så jeg vil ikke ynkes."*

TONNY THRANE, BENAMPUTERET

Tonny Thrane kan både gå, vandre og cykle med sin protese, og han har også været med sine børn ude på rulleskøjter.

Et godt liv på halvandet ben

Efter 16 år med smerter efter en motorcykelulykke valgte Tonny Thrane at få sat sit venstre underben af. En beslutning uden fortrydelsesret. I dag er han i fuld vigør og ser kun en vej: Fremad!

TEKST: Anette Lahn Hansen
FOTO: Palle Peter Skov

Tonny Thrane står i døren til parcelhuset i Seest for at byde velkommen. 196 cm høj, veltrænet og solbrændt. Håndtrykket er fast og blikket imødekommende. Det er varmt i dag, så han har stumpebukser på - og sandaler. Højre læg og fod er af kød og blod, men venstre er smal, sort og af kulfiber.

Tonny går ubesværet ind i stuen, hvor der står frisklavet kaffe på bordet.

"Jeg kunne godt have valgt at få lavet en protese, der lignede et ben, men for mig er det vigtigere at have en protese med en fod, der fungerer godt," forklarer den 44-årige Tonny.

Med et snuptag klikker han protesen af og holder den op og viser, hvordan den fungerer. Et hurtigt klik og så er protesen på igen.

I dag er hans smerter væk, og familien - hustru og tre børn - har fået en gladere mand og far, som fint kan passe et fuldtidsarbejde.

En fisketur, der gik galt

Det er snart to år siden, Tonny valgte at få amputeret underbenet efter 16 1/2 år med mange belastningssmerter i venstre ben og fod efter en ulykke, han var uden skyld i.

2. maj 1992 skulle have været en hyggelig dag. En fisketur med en god kammerat. De kørte af sted på Tonny's motorcykel, men på Brovejen i Middelfart overså en bilist motorcyklen og kørte lige ud foran dem. Ved ulykken fik Tonny brud på højre skinneben, lægben og to tæer, og venstre underben og fod blev knust, da motorcyklen faldt ned over ham.

Efter uheldet måtte den 26-årige VVS-smed sidde i kørestol i flere måneder, mens han ventede på, at benene voksede sammen igen.

"Da jeg endelig skulle i gang med genoptræningen, viste det sig, at venstre skinne-

ben og foden kom til at dreje mere og mere indad. Bruddene var ikke stabile nok. Skinnebenet fik lægerne på plads igen med en særlig skinne, men fodleddet var ødelagt for altid, og hvert skridt gav mange smerter. Så da lægerne foreslog at gøre fodleddet stift med en operation, sagde jeg: Ja, hvis jeg bare kan blive smertefri."

Det blev han desværre ikke, for knoglerne ville ikke gro sammen. Heller ikke efter endnu en operation, eller da han fik sat en 25 cm lang nål op gennem hælen.

Svært at være positiv

"Nu var foden stiv og besværlig at gå på, og den gjorde stadig ondt, men jeg fik at vide, at jeg måtte leve med det, som det var."

Alligevel så han fremad. Han gik i gang med en informatikuddannelse og fik arbejde som IT-supporter, så han kunne være med til at forsørge familien.

"Jeg havde bevidst valgt, at jeg ville være positiv, men det var tit svært, og jeg kunne godt blive irriteret, når smerterne var værst."

Som årene gik, blev Tonny's venstre fod tykkere og tykkere, og han fik også ondt i knæene og i lænden, fordi han belastede hele kroppen forkert, når han gik.

Var ikke helet

Efter 10 år med mange smerter og fysiske begrænsninger i hverdagen, kontaktede han kirurgerne i Kolding igen.

"Det viste sig, at knogle-enderne aldrig var vokset sammen. Jeg havde gået på, hvad der svarer til et benbrud, i alle årene. I dag forstår jeg faktisk ikke, at jeg holdt ud så længe."

Tonny blev opereret igen, men inden da havde han selv besluttet, at hvis det ikke hjalp, ville han have underbenet sat af. Det hjalp ikke, og så stod han ved sin beslut-

ning og fik også opbakning af lægerne.

"Jeg ville hellere være smertefri end "hel" og hellere have en protese og mulighed for at bevæge mig og få motion end at sidde stille. For de fleste er det en skrækkelig tanke at få benet sat af, men jeg havde set min svigerfar leve uden begrænsninger, selvom han var benamputeret, så det afskrækkede mig ikke. Jeg så amputation som en vej til en bedre livskvalitet, og min familie kunne godt forstå min beslutning, selvom amputation er drastisk og uden fortrydelsesret, men mange andre var helt uforstående over for mit valg."

En lettelse

Ved amputationen fik Tonny fjernet det meste af underbenet, så der kun var en stump at anbringe protesen på. Han lærte hurtigt at gå med sin protese og begyndte snart at dyrke fitness, så han kom i bedre form. Hele det første års tid gik det kun én vej. Fremad!

"Jeg havde mere energi end før operationen, og faktisk ærgrede jeg mig kun over én ting: At jeg ikke havde valgt benet fra tidligere."

Siden sommeren 2009 har Tonny haft problemer med bylder i knæhasen på grund af en stafylokok- infektion. Bylterne kom og gik gennem flere måneder.

"Det har været træls, men efter flere operationer og behandling med medicin ser det ud til, at der er faldet ro over knæhasen igen. Jeg er fyldt med optimisme for fremtiden, og min målsætning er at komme til at løbe 2 km i år." ■

www.sundisyd.dk

FIND ARTIKEL VIA QUICK ID: 942

Find også Tonny Thrane's hjemmeside med tekst og billeder om livet som benamputeret.